

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Veroniky Burianové a JUDr. Ondřeje Szalonnáse ve věci

žalobce: nezletilý **S. B. – I.**, nar. X, státní příslušnost X, X,
zastoupeného zákonným zástupcem S. P. – otcem, bytem X,
právně zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, Opletalova
1417/25, 110 00 Praha 1,

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, náměstí Hrdinů
1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 10. 2018, č.j. MV-106958-4/SO-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[I] Předmět řízení

1. Žalobce se žalobou ze dne 18. 11. 2018, Krajskému soudu v Plzni doručenou dne 19. 11. 2018, domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 17. 10. 2018, č.j. MV-106958-4/SO-2018 (dále jen „napadené rozhodnutí“), a vrácení věci žalované k dalšímu řízení. Napadeným rozhodnutím bylo dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „Ministerstvo“ nebo „prvoinstanční správní orgán“), ze dne 9. 8. 2018, č.j. OAM-10104-69/TP-2014 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Prvoinstančním rozhodnutím byla dle § 75 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 17. 12. 2015 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žalobcova žádost o povolení k trvalému pobytu na území České republiky podaná podle § 68 téhož zákona, neboť žalobce nepředložil doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území České republiky.

2. Pobyt cizinců na území České republiky je upraven zákonem o pobytu cizinců. Správní řízení je upraveno správním řádem.

[III] Žaloba

3. Žalobce nesouhlasil s argumentací žalované, kterou odůvodnila zamítnutí jeho žádosti. Dle žalobcova názoru, žalovaná naprosto nesprávným a konkrétní situaci žalobce nepřiléhavým způsobem aplikovala zákonná ustanovení a dopustila se zásadních chyb v aplikaci a výkladu právních norem. Zatížila tak své rozhodnutí nezákonností a nepřezkoumatelností.
4. Žalobce namítal dvě zásadní pochybení - *a)* nesprávně zjištěný skutkový stav věci, a *b)* nesprávné posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života.
5. Stran námitek vyjevených pod bodem *a)* se žalobce ztotožnil s Ministerstvem v tom smyslu, že jako rodina museli prokázat, že společně dosahují čistých úhrnných příjmů minimálně ve výši 11 990 Kč měsíčně. Žalobce souhlasil i s tím, že správnímu orgánu doložili, že jeho matka pobírá peněžitou pomoc v mateřství ve výši 10 380 Kč měsíčně.
6. Žalobce však namítal, že správní orgán nezohlednil příjmy jeho otce, které doložil ve výši 15 017 Kč. Společně tak požadovanou částku přesahují. Je pravdou, že žalobcův otec byl v dočasné pracovní neschopnosti, neboť byl se závažným onemocněním hospitalizován v nemocnici, což správnímu orgánu sám sdělil. Zároveň však také uvedl, že má nárok na dávku nemocenského pojištění.
7. Žalobce měl za to, že správní orgán pochybil, když k jeho příjmům nepřihlédl, neboť bylo zřejmé, že se jedná o velmi mimořádnou situaci. Případně měl správní orgán řízení přerušit do doby, než bude otcova žádost o dávku nemocenského pojištění Českou správou sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) zpracována.
8. Vyúčtování finančních potřeb rodiny mělo podle žalobce vypadat následovně a jeho žádosti mělo být vyhověno (náklady na bydlení 11 000 Kč, životní minimum otce 3 140 Kč, životní minimum matky 2 830 Kč, životní minimum žalobce 2 140 Kč, životní minimum bratra žalobce 2 140 Kč, životní minimum druhého žalobcova sourozence 1 740 Kč; celkem náklady na trvalý pobyt na území ČR 22 990 Kč.).
9. Žalobce dále uvedl, že peněžitá pomoc v mateřství jeho matky byla ve výši 10 380 Kč, náklady na bydlení hrazené žalobcově rodině dle čl. 4 odst. 5 smlouvy o výkonu funkce jednatele a zápisu z valné hromady ve výši 11 000 Kč a průměrný čistý měsíční výdělek otce ke dni 5. 6. 2018 ve výši 15 017 Kč. Celkem tyto příjmy činily 36 397 Kč.
10. Žalobce zároveň soudu sdělil, že jeho otci byly vyplaceny následující dávky (nemocenského pojištění) 12 864 Kč (ke dni 28. 6. 2018), 27 467 Kč (ke dni 31. 7. 2018), 14 229 Kč (ke dni 24. 9. 2018).

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

11. Stran námitek vyjevených pod bodem b) žalobce namítal evidentní nepřiměřenost napadeného rozhodnutí za situace, kdy zkoumání přiměřenosti vyplývá přímo ze zákona. Žalobce připomněl, že o povolení k trvalému pobytu žádal již v roce 2014. Žalobce měl za to, že správním orgánem byly z hlediska přiměřenosti nedostatečně zohledněny následující okolnosti (ve všech případech se jedná o okolnosti, které žalobce tvrdil a prokázal).

(i) Žalobce se zcela bez svého zavinění ocitl v mimořádné a velmi tíživé životní situaci. Jeho matka byla na mateřské dovolené, starala se doma o kojence, přičemž tuto okolnost nemohla nijak ovlivnit. Ve stejnou dobu žalobcův otec závažně onemocněl a byl po několik měsíců střídavě hospitalizován a propouštěn. Nemohl tak být ekonomicky aktivní. Česká správa sociálního zabezpečení není schopna reagovat přes den a vyřízení dávek se může někdy značně protáhnout. Správním orgánem uvedený rozdíl v požadovaných prostředcích činil pouhých 1 350 Kč. Žalobce měl za to, že správní orgán měl za zcela mimořádné a dočasné situace žádosti o trvalý pobyt vyhovět, neboť bylo zjevné, že rodina příjmy vždy měla, má a mít opět bude.

(ii) Žalobce namítal též zcela nedostatečné posouzení zdravotního stavu jeho otce, který čekal na transplantaci jater. Žalobcovy rodiče nejsou po zdravotní stránce schopni z území vycestovat a správnímu orgánu bylo známo, že jiným pobytovým oprávněním nedisponují. Toto řízení byla jejich jediná šance, aby rodina nemusela vycestovat a přestěhovat se do země, kde nemají ani rodinu, ani zázemí.

(iii) Žalobcova rodinná situace – veškerá rodina žije na území ČR, žalobce v MLR nikoho nemá.

(iv) Délka pobytu rodiny na území, skutečnost, že děti vždy žily v České republice a nemluví plyně mongolsky, integraci rodiny do společnosti, jejich snahu a účast na dobročinných projektech.

[III] Vyjádření žalované k žalobě

12. Žalovaná se k žalobě vyjádřila v podání ze dne 8. 1. 2019 a konstatovala, že dle § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumala v řízení o odvolání soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumala jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání.
13. Žalovaná se ztotožnila se skutkovými zjištěními i právní kvalifikací předcházejících rozhodnutí správních orgánů obou stupňů. Byla přesvědčena, že v řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, byl naplněn důvod pro zamítnutí žalobcovy žádosti dle § 75 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců a tento závěr je v odůvodnění napadeného rozhodnutí přezkoumatelným způsobem odůvodněn. V podrobnostech žalovaná odkázala na spisový materiál. Žaloba nepřinesla podle žalované žádnou novou relevantní argumentaci, která by správnost napadeného rozhodnutí zpochybňovala.
14. Z tohoto důvodu žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[IV] První rozhodnutí krajského soudu, rozsudek Nejvyššího správního soudu

15. Krajský soud v Plzni (dále jen „soud“) rozhodl ve věci rozsudkem ze dne 8. 12. 2020, č.j. 30 A 295/2018-83 (dále jen „první rozhodnutí krajského soudu“ nebo „rozsudek ze dne 8. 12. 2020, č.j. 30 A 295/2018-83“), když se zabýval dvěma žalobními body. Zaprvé, zda správní orgány neopomněly do prostředků k trvalému pobytu zahrnout i příjmy žalobcova otce.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Zadruhé, zda nebylo zamítnutí žádosti o trvalý pobyt nepřiměřené z hlediska jeho dopadu do žalobcova soukromého a rodinného života.

16. Krajský soud shledal důvodnou jen druhou námitku. Ohledně první námitky uzavřel, že žalobce měl již během řízení před Ministerstvem k dispozici dokumenty prokazující, že jeho otci je vyplácena dávka nemocenského pojištění. Žalobce byl však pasivní a tyto dokumenty doložil správním orgánům až po vydání rozhodnutí o odvolání. Naopak, krajský soud souhlasil s tím, že byla nedostatečně posouzena přiměřenost zásahu rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života.
17. Nejvyšší správní soud (ke kasační stížnosti žalované) zrušil první rozhodnutí krajského soudu, a to rozsudkem ze dne 6. 12. 2022, 7 Azs 64/2021-28 (dále jen „rozsudek NSS“).

[V] Nové rozhodnutí krajského soudu

18. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
19. Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
20. Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
21. Podle § 110 odst. 4 soudního řádu správního, zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.
22. Při jednání před soudem dne 8. 12. 2020 zástupce žalobce a žalovaná setrvali na svých argumentacích uplatněných v žalobě a ve vyjádření žalované k ní. Po zrušení prvního rozhodnutí krajského soudu účastníci souhlasili s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání.
23. Žaloba není důvodná.
24. Jak je uvedeno výše, soud shledal první okruh žalobních tvrzení (zda správní orgány neopomněly do prostředků k trvalému pobytu zahrnout i příjmy žalobcova otce) nedůvodným, druhému (zda nebylo zamítnutí žádosti o trvalý pobyt nepřiměřené z hlediska jeho dopadu do žalobcova soukromého a rodinného života) naopak přitakal.
25. Kasační stížnost žalované mířila, z logiky věci, na tu část rozsudku ze dne 8. 12. 2020, č.j. 30 A 295/2018-83, ve které soud přitakal žalobě (= druhý okruh žalobních námitek). Pouze k této části se také vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku a zavázal Krajský soud v Plzni vysloveným právním názorem.
26. Naopak, stran první skupiny žalobních námitek krajský soud takto zavázán nebyl (kasační soud se těmito námitkami nezabýval). Zároveň soud dospěl k závěru, že není důvod odchýlit se v tomto směru od názoru vyjeveného v rozsudku ze dne 8. 12. 2020, č.j. 30 A 295/2018-83. Pro přehlednost tedy opakovaně konstatuje, že první okruh žalobních námitek nebyl důvodný, a to z následujících důvodů.
27. Podle § 75 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, Ministerstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu dále zamítne, jestliže cizinec nepředloží doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území, za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

28. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 4. 6. 2014 Ministerstvu žádost o vydání povolení k trvalému pobytu podle § 68 zákona o pobytu cizinců.
29. Rozhodnutím ze dne 21. 8. 2017, č.j. OAM-10104-49/TP-2014, Ministerstvo zamítlo žalobcovu žádost podle § 75 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť nebyl předložen doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu. Žalovaná rozhodnutím ze dne 11. 1. 2018, č.j. MV-134968-11/SO-2017, k odvolání žalobce rozhodnutí Ministerstva ze dne 21. 8. 2017, č.j. OAM-10104-49/TP-2014, zrušila a vrátila věc Ministerstvu k novému projednání.
30. Dne 8. 6. 2018 Ministerstvo vnitra vyzvalo žalobce k předložení dokladu o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území ve lhůtě 14 dnů od doručení této výzvy. Ve výzvě byl žalobci vysvětlen způsob prokazování zajištění prostředků k trvalému pobytu a bylo mu předestřeno posouzení dosud předložených dokladů správním orgánem. Žalobce byl poučen o tom, že pokud zákonem stanovené náležitosti v uvedené době nedoloží, bude řízení o jeho žádosti v souladu s § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu zastaveno, popř. bude žádost v souladu s § 75 zákona o pobytu cizinců zamítnuta.
31. Dne 17. 7. 2018 se zástupce žalobce seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí; do protokolu uvedl, že se vyjádří písemně do 10 dnů.
32. Rozhodnutím ze dne 9. 8. 2018, č.j. OAM-10104-69/TP-2014, Ministerstvo žádost žalobce o povolení k trvalému pobytu zamítlo podle § 75 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť nebyl předložen doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území.
33. Proti tomuto rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal žalobce blanketní odvolání, v němž uvedl, že je odůvodní ve lhůtě 15 dnů. Dne 28. 8. 2018 Ministerstvo vyzvalo žalobce k doložení odůvodnění podaného odvolání ve lhůtě 3 dnů od doručení této výzvy.
34. Rozhodnutím ze dne 17. 10. 2018, č.j. MV-106958-4/SO-2018, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců odvolání žalobce zamítla a napadené rozhodnutí Ministerstva ze dne 9. 8. 2018, č.j. OAM-10104-69/TP-2014, potvrdila. Toto rozhodnutí odvolacího správního orgánu bylo doručováno do datové schránky: datová zpráva byla žalovanou podána 18. 10. 2018 v 15:37:52 a zástupci žalobce doručena 19. 10. 2018 v 08:56:47.
35. Následně žalobce zaslal doplnění odvolání datované dne 15. 10. 2018, které bylo správnímu orgánu doručeno do datové schránky 19. 10. 2018 v 13:47:00
36. Doplnění odvolání tudíž žalovanému správnímu orgánu došlo až po vydání napadeného rozhodnutí, resp. po jeho doručení žalobci.
37. Žalobce namítal, že správní orgán nezohlednil příjmy jeho otce.
38. Podle § 70 odst. 2 písm. d) části věty před prvním středníkem zákona o pobytu cizinců, cizinec je povinen k žádosti o povolení k trvalému pobytu předložit doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území (§ 71 odst. 1).
39. Mezi účastníky řízení není spor o to, že ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) až d) za podmínek ustanovení § 4 odst. 2 a 3 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů, je za společně posuzované osoby s žalobcem třeba považovat jeho matku, otce a jeho dva nezletilé sourozence. Za určující částku životního minima je tak třeba považovat částku 11 990 Kč, zatímco určující částkou nákladů na bydlení je částka 0 Kč, neboť společnost NICO.COM s. r. o., v níž otec a matka žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

zastávají funkci jednatelů, se zavázala k placení veškerých jejich výdajů spojených s ubytováním jednatelů a jeho rodiny.

40. Mezi účastníky řízení je však sporné, zda žalobce dostatečně prokázal, že má zajištěné prostředky pro trvalý pobyt na území.
41. Ze správního spisu je patrné, že dne 8. 6. 2018 pod č.j. OAM-10104-59/TP-2014 Ministerstvo vyzvalo žalobce k předložení aktuálních dokladů o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území. V průběhu řízení bylo mimo jiné doloženo potvrzení o vyplacených dávkách nemocenského pojištění matky žalobce ze dne 14. 6. 2018, vystavené PSSZ, potvrzení o výši příjmu ze závislé činnosti za měsíce prosinec roku 2017 až duben roku 2018 matky žalobce, vystavené společností NICO.COM s.r.o., a potvrzení o výši příjmu ze závislé činnosti za měsíce prosinec roku 2017 až duben roku 2018 otce žalobce, vystavené společností NICO.COM s.r.o.
42. Potvrzení o výši příjmu ze závislé činnosti otce žalobce prvoinstanční orgán neakceptoval s tím, že od 16. 4. 2018 je otec žalobce v dočasné pracovní neschopnosti. Správní orgán tak akceptoval jako doklad o zajištění finančních prostředků pouze potvrzení o vyplacených dávkách nemocenského pojištění matky žalobce ze dne 14. 6. 2018 a konstatoval, že na základě doložených dokladů o zajištění prostředků na území vyplývá průměrný měsíční příjem žalobce a s ním společně posuzovaných osob ve výši 10 610 Kč. Tato částka je však nižší než částka, kterou byl žalobce povinen doložit jako minimální úhrnný měsíční příjem jeho a společně s ním posuzovaných osob ve smyslu § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a to o částku 1 380 Kč.
43. Žalobce v žalobě uvedl, že je pravdou, že jeho otec byl v posuzované době v pracovní neschopnosti, neboť byl se závažným onemocněním hospitalizován v nemocnici. Zároveň uvedl, že jeho otec má nárok na dávku nemocenského pojištění. Správní orgán tedy pochybil, když k příjmům jeho otce nepřihlédl, neboť bylo zřejmé, že se jedná o velmi mimořádnou situaci.
44. K tomu soud uvádí, že to, že žalobcův otec má nárok na dávku nemocenského pojištění, bylo správnímu orgánu sděleno teprve v rámci doplnění odvolání datovaného dne 15. 10. 2018, ale dodaného žalované do datové schránky až dne 19. 10. 2018 v 13:47:00 hodin, tedy prokazatelně po doručení napadeného rozhodnutí datovaného dne 17. 10. 2018 (zástupci žalobce bylo doručeno dne 19. 10. 2018 v 8:56:47 hodin). Z doplnění odvolání i žaloby je patrné, že žalobce měl dostatečný prostor pro to, aby správním orgánům doložil příjmy svého otce z dávek nemocenského pojištění, když prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno dne 9. 8. 2018 a první z dávek byla vyplacena dne 28. 6. 2018. Žalobce však zůstal v prokazování příjmů pasivní, proto nelze klást k tíži správním orgánům, že k dávkám nemocenského pojištění nepřihlédly. Soud se tedy ztotožňuje s žalovanou, že doklad o zajištění prostředků k pobytu na území je náležitost žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu. Žadatel o toto pobytové oprávnění je povinen touto cestou prokázat, že jeho příjem splňuje určité minimální požadavky stanovené zákonem, a vzhledem ke zdroji tohoto příjmu lze očekávat, že tyto požadavky bude příjem cizince splňovat i do budoucna tak, aby po udělení trvalého pobytu cizinec nebyl závislý na pomoci ze systému sociálního zabezpečení a tento státní systém nezatežoval. Žalobce však toto pomocí doložených dokladů dostatečně neprokázal.
45. Žalobní bod týkající se nezohlednění příjmů žalobcova otce tudíž nebyl shledán důvodným.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

46. Žalobce dále namítal nepřiměřenost dopadu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života.
47. Podle § 174a zákona o pobytu cizinců, při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.
48. Stran druhé skupiny žalobních tvrzení zaujal Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku tento názor (zvýraznění podtržením provedl krajský soud):

„[7] Nejvyšší správní soud předesílá, že téměř identickou kasační stížností stěžovatelky se již zabýval. Jednalo se o kasační stížnost stěžovatelky podanou proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 9. 2020, č. j. 30 A 294/2018-93, kterým bylo zrušeno rozhodnutí stěžovatelky ve věci neudělení trvalého pobytu bratrovi žalobce. Označenou kasační stížnost shledal Nejvyšší správní soud důvodnou, a proto zrušil označený rozsudek krajského soudu, a to rozsudkem ze dne 17. 8. 2022, č.j. 10 Azs 348/2020-33.

[8] V odůvodnění pak Nejvyšší správní soud uvedl následující: „Mezi účastníky zůstává sporná otázka, zda komise a před ní ministerstvo dostatečně zvážily dopad neudělení trvalého pobytu do žalobcova soukromého a rodinného života. Soud si je vědom žalobcovy specifické situace. V jeho prospěch hovoří (a ve správním spisu je to dostatečně doloženo), že žalobce žije na území České republiky prakticky celý svůj život, má zde kompletní rodinu (včetně rodiny širší), navštěvoval zde základní školu a v České republice je plně integrován. Žalobce hovoří jen česky, podle svého tvrzení mongolsky prakticky nemluví a mongolštině ani moc nerozumí. Správní řízení o udělení trvalého pobytu navíc trvalo téměř šest let a správní orgány rozhodovaly v okamžiku, kdy byla žalobcova matka na mateřské dovolené a otec byl těžce nemocný, což se negativně projevilo na finanční situaci rodiny. (Naproti tomu soud nepřehlédl – i to správní spis zachycuje – skutečnosti svědčící v žalobcův neprospěch: jednak jeho vlastní procesní pasivitu, kterou žalobce nijak nezdůvodnil, jednak fakt, že ani jeden z jeho rodičů neměl v době žalobcova řízení řádně upraven svůj pobytový status, a pochybná tak byla pobytová situace celé rodiny). V obecné rovině však rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu představuje daleko méně závažný zásah do práv jednotlivce než rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu či rozhodnutí o správním vyhoštění. Proto se na hodnocení dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince nekladou v případech, kdy povolení nebylo uděleno, tak vysoké nároky jako při rozhodování o jeho zrušení (k tomu srov. blíže rozsudky NSS ze dne 9. 11. 2011, čj. 9 As 71/2010-112, a ze dne 25. 8. 2015, čj. 6 Azs 96/2015-30). Respektovat je navíc třeba i znění a smysl zákona, který stanoví pro získání pobytových oprávnění určité podmínky. NSS proto současně ve své judikatuře dodává, že udělení pobytového oprávnění (tím více trvalého pobytu, který představuje pobytové oprávnění nejvyšší) v situaci, kdy žadatel nesplňuje základní podmínky stanovené zákonem o pobytu cizinců, nelze odůvodnit pouhým odkazem na ochranu jeho soukromého a rodinného života. V těchto případech je tedy namísto se ptát, jaký dopad bude mít pro žalobcův soukromý a rodinný život to, že nedostane právě trvalý pobyt. Ve výsledku totiž bude obtížné najít situaci, kdy bude nepřiměřeným zásahem právě neudělení trvalého pobytu, ačkoli žadatel nesplňuje jednu z podmínek pro jeho udělení (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 3. 2017, čj. 4 Azs 7/2017-36, nebo ze dne 1. 12. 2016, čj. 9 Azs 253/2016-30, bod 19). Muselo by jít o situaci zcela výjimečnou, ve které se nejspíše zároveň objeví nějaká „trhlina“ v systému zákona o pobytu cizinců (rozsudek ze dne 15. 12. 2021, čj. 10 Azs 419/2021-46, bod 12). O

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

takovou situaci ale nyní nejde a právě v tom pochybil krajský soud. NSS ve své dřívější judikatuře uvedl, že dopad do soukromého a rodinného života cizince (případně dalších osob) by byl nepřiměřený, pokud by rozhodnutí ve věci pobytu vedlo 1) k rozdělení cizince a jeho rodiny, nebo 2) k nutnosti vycestování celé rodiny do země původu (již citovaný 10 Azs 419/2021, bod 13). V nynější věci je ale oběma následkům možné zabránit jinak, aniž by zároveň muselo ministerstvo přiznávat žalobci trvalý pobyt, pro jehož udělení nesplnil jednu z podmínek. Jak ministerstvo i komise zdůraznily ve svých rozhodnutích, žalobce může požádat o jiný druh pobytového oprávnění, pro který splňuje podmínky. V době vydání správních rozhodnutí navíc současně probíhalo řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, proto má žalobce i po negativním rozhodnutí o trvalém pobytu platný pobytový titul na základě fikce podle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Žalobci se nabízejí i další prostředky, kterými může svou situaci řešit, jako například vízum za účelem strpění podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců pro dočasné usnadnění situace. Aby nemusel žalobce vycestovat jen za účelem podání žádosti (srov. § 169d odst. 3 a 4 zákona o pobytu cizinců), může požádat, aby byl této povinnosti zproštěn (k tomu všemu ale viz bod 18 níže). Dále nelze odhlédnout ani od toho, že žalobce patrně splňoval finanční podmínku trvalého pobytu i v době vydání správních rozhodnutí, splnění této podmínky však vinou své pasivity nedoložil. Pokud by NSS posvětil závěr krajského soudu, popřel by svou výše uvedenou judikaturu, neboť pochybení žalobce – jeho pasivita, kvůli níž nedoložil dávky nemocenského pojištění vyplácené jeho otci – by bylo zhojeno jen poukazem na jeho soukromý a rodinný život (...). NSS tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, proto rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud.“

[9] S ohledem na skutkovou a právní podobnost shora rekapitulované věci s věcí nyní projednávanou (sp. zn. 7 Azs 64/2021) a za účelem zachování jednotnosti judikatury (§ 12 s. ř. s.) Nejvyšší správní soud závěry rekapitulovaného rozsudku plně přejímá pro nyní projednávanou věc. I nyní rozhodující senát nezpochybňuje situaci na straně žalobce (podobně jako v případě jeho bratra hovoří v jeho prospěch zejména integrace do české společnosti, specifická rodinná a osobní situace atp.), pouze z toho však nelze v daném případě dovozovat nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. V tomto ohledu je třeba primárně akcentovat povahu daného řízení (řízení ve věci žádosti o udělení trvalého pobytu) a přístup žalobce, resp. jeho zákonných zástupců v něm. Ten nelze označit jinak než pasivní. Žalobce, resp. jeho zákonní zástupci nedoložili (i přes výzvu správního orgánu) splnění zákonných podmínek, za kterých lze vyhovět žádosti o udělení trvalého pobytu. Soud připomíná, že povinností žalobce bylo mj. doložit, že disponuje dostatečnými prostředky k trvalému pobytu na území České republiky [§ 75 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců], což však, a to ani na výzvu správního orgánu, nedoložil. Pasivní pak zůstal i v odvolacím řízení. To stejné platí i z hlediska tvrzení o zásahu do soukromých a rodinných vztahů. Nejvyšší správní soud přitom nikterak nezpochybňuje zásah do soukromých a rodinných vztahů žalobce. Jak již však zdůraznil Nejvyšší správní soud v rozsudku ve věci sp. zn. 10 Azs 348/2020 (týkající se bratra žalobce), rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu představuje daleko méně závažný zásah do práv jednotlivce než rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu či rozhodnutí o správním vyhoštění. Proto se na hodnocení dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince nekladou v případech, kdy povolení nebylo uděleno, tak vysoké nároky jako při rozhodování o jeho zrušení (vedle rozsudků akcentovaných v kasační stížnosti srov. i rozsudky Nejvyššího správního soudu ve věcech sp. zn. 9 As 71/2010, sp. zn. 6 Azs 96/2015 a na ně navazující rozsudky). V tomto ohledu se správní orgány zásahem do soukromého a rodinného života zabývaly, a krajský soud proto neměl jejich

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

rozhodnutí zrušit. To platí tím spíše s ohledem na obecnost argumentace žalobce a jeho celkový přístup k danému řízení (viz výše). Jak zdůraznil Nejvyšší správní soud v bodě 13 rozsudku ve věci sp. zn. 10 Azs 348/2020, udělení pobytového oprávnění (tím více trvalého pobytu, který představuje pobytové oprávnění nejvyšší) v situaci, kdy žadatel nesplňuje základní podmínky stanovené zákonem o pobytu cizinců (viz výše), nelze odůvodnit pouhým odkazem na ochranu jeho soukromého a rodinného života. Tak by tomu bylo pouze ve zcela výjimečné situaci (rozsudek ze dne 15. 12. 2021, č. j. 10 Azs 419/2021-46, bod 12), přičemž o takovou se v případě žalobce nejedná. Situace žalobce je obdobná situaci jeho bratra, kterou Nejvyšší správní soud nepovažoval za situaci, ve které došlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života (přičemž v nyní posuzované věci nebyly ani tvrzeny odlišnosti mezi oběma bratry). Z hlediska celkového kontextu věci a důsledků předmětného rozhodnutí do soukromého a rodinného života rodiny žalobce nelze přehlédnout, že ani otec, matka a bratr žalobce nebyli úspěšní se žádostmi o udělení trvalého pobytu (srov. řízení ve věcech sp. zn. 3 Azs 58/2020, sp. zn. 8 Azs 33/2021 a sp. zn. 10 Azs 348/2020). Z uvedených důvodů proto Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo než rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Podobně jako v případě bratra žalobce lze i v tomto případě zdůraznit, že se jeví jako vhodné, aby správní orgány v příp. dalších řízeních maximálně vstřícně reagovaly na situaci žalobce, resp. činily kroky k tomu, aby se rodina žalobce nemusela rozdělit (viz bod 18 rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 10 As 348/2020).“.

49. Ve světle argumentů vyjevených v rozsudku NSS (a zavázán právním názorem soudu kasačního) konstatuje krajský soud nedůvodnost i druhého okruhu žalobních námitek.
50. Jelikož žaloba není důvodná, soud ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

[VI] Náklady řízení

51. Pro výrok o náhradě nákladů řízení je rozhodující finální úspěch ve věci, nikoliv mezitímní úspěch v řízení o kasační stížnosti. Plný úspěch ve věci tak měl žalovaný správní orgán, který by měl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému správnímu orgánu však žádné specifické náklady soudního řízení nevznikly, a proto bylo rozhodnuto, že na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 31. 1. 2023

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.